

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
— PLATA LIBERTATEI BRAŞOV. —
TELEFON 226.
Abonament anual 860 lei.
Pentru străinătate 900 lei.
Anunţuri, reclame, după tarife.

Fondată la 1838 de George Bariţu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Pumnul de fier — inimă de aur

Intre amănuntele publicate în numărul trecut al ziarului nostru asupra solemnităţii sfinţirii steagului Corporaţiei meseriaşilor din oraşul şi judeţul Făgăraş am remarcat esirea pătimăşă, cu prilejul banchetului dat, a prefectului Alexandrescu, care a jinit să ameninţe ca din cer senin şi fără a fi provocat de nimeni „cu pumnul de fier” pe toţi acei, cari ar încerca să „uneltească” contra Constituţiei şi ordinii de stat, precum şi lecţia dată prefectului năbădăos de cătră însuşi ministrul muncii dr. Lupu, aducând prefectului aminte că nu cu „pumnul de fier” ci cu inimă de aur trebuie să trateze populaţia incredinţată cercului său de activitate şi de răspundere.

Păţania prefectului de Făgăraş poate servi ca pildă guvernărilor noastre, căci prefectii de teapa faimosului Radovici şi a actualului prefect de Făgăraş se mai găsesc şi prin alte judeţe.

Câte nenorociri nu s'ar fi abătut peste capul poporaţiunii paşnice a judeţelor, cu tot sistemul de guvernare practicat până acum, dacă guvernele ar fi delegat de 8 ani încoace în fruntea judeţelor „inimă de aur” — vorba ministrului muncii, Cât bine ar fi putut face prefectii judeţelor populaţiei pacifice, blânde şi ascultătoare, dacă, lăsând la o parte preocupările de ordin de partid, şi-ar fi plecat urechea la durerile celor mulţi şi năcăjiţi căutând în cadrele posibilităţilor să lecuiască multele răni, din care sângerează azi, dela un capăt până la celalt al ţării, bietul nostru popor.

Tipul prefectului de azi este în mare parte tipul prefectului de Făgăraş. Bazat pe anumite proptele dela centru, prefectul de azi dictează, bruschează şi sfidează. Şi vai de acela care nu se pleacă în faţa Măriei Sale! Şi aşa cum e prefectul trebuie se fie şi primpretorul, pretorul, notarul, primarul etc. căci altfel n-ar mai avea drept de existenţă în ochii satrapului.

Urmările unui astfel de regim personal dictatorial sunt uşor de imaginat: linguşiri, plocoane, în fine demoralizare pe toată linia. Nevoile curg gâră, încrederea poporului în mai marii zilei dispare, credinţa în viitorul ţării se clatină. Dar ce le pasă Alexandreştilor de toate acestea!

Bine a făcut prin urmare d-l ministru al muncii că a chemat la realitate pe prefectul Făgăraşului şi ne bucurăm că putem măcar câte-odată să înregistrăm câte-un gest cuminte şi prevăzător al câte-unui ministru, care face parte din guvernele atât de maşteră, cari se perindează la cărma ţării. Acest gest a fost aplaudat cu frenezie de întreaga asistenţă dela banchet, fără deosebire de partid şi de stare socială, — dovadă că ministrul a pus mâna pe rana dureroasă...

Nu mai cât ne temem să nu tragă scurta cumva d-l ministru al muncii. D-l prefect Alexandrescu are multe proptele între barosanii dela Bucureşti şi nu cumva să fie tras d-l dr. Lupu la răspundere pentru cele făptuite, în locul atotputernicului prefect.

Se mai întâmplă câte-odată să tragă scurta chiar şi un ministru de dragul unui agreat al sfinţilor din Capitala ţării.

Desminţirea unui „acord” cu liberalii. Faţă de ştirile publicate de unele ziare bucureştenne privitoare la un preltins acord între partidul naţional-ţărănesc şi partidul liberal, oficiosul P. N. Ţ. „Dreptatea” publică în nrul de azi următoarea desminţire:

„Dăm cea mai formală desminţire acestor ştiri şi afirmăm categoric, că nu există nici un fel de tratative — directe sau indirecte — între partidul naţional-ţărănesc şi cel liberal”.

Moţiunea dela Mediaş.

Congresul organizaţiei P.N.Ţ. din judeţul Târnava-mare, jinit la 30 Oct. în oraşul Mediaş, a votat următoarea moţiune.

„Congresul organizaţiei Partidului Naţional-Ţărănesc întrunit azi 30 Octomvrie 1927 în Mediaş, sub conducerea comitetului său reorganizat, transmite Preşedintelui Partidului d-l Iuliu Maniu şi întregului comitet central omagiile sale respectuoase asigurându-i de întreg devotamentul şi întreg sprijinul său în lupta ce o duce pentru întinarea legalităţii şi a respectului legilor şi dreptăţii în această ţară ajunsă sub o stăpânire ilegală şi maşteră şi contrară tuturor marilor idealuri ale neamului nostru întregit.

„Congresul protestează cu extremă energie, în contra guvernului şi sistemului samavolnic prin care compromite nu numai înţelegerea şi liniştea între fii aceleiaşi ţări, dar şi stăruieşte bunul nume şi prestigiul ţării în afară de graniţele sale, umbrind numele de Român în faţa marilor noştri aliaji.

„Congresul vesteşte metodele turceşti, de care acest regim autocrat, ajuns la putere prin violenţă, prin fraudă, şi prin furături de urne şi voturi, se foloseşte în guvernarea sa, nimicind încrederea ce ar trebui să avem în organele de conducere şi zdrobind întreg creditul nostru în străinătate.

„Congresul, profesând cu extremă tărie în contra acestui regim abuziv, care e total lipsit de încrederea maselor alegătorilor şi a ţării — cere ca el să se retragă dela cărmă, cedând

Redaţi ţării legalitatea!

Starea de asediu şi cenzura
din nou în faţa Camerei.

Ne omoară guvernul Brătianu cu dragostea şi grija sa pentru „siguranţa ţării”!

În ţară e linişte şi pace, cu toate acestea pe zi ce merge măsurile pentru asigurarea „siguranţei” ţării sunt în creştere. Deşi scumpetea şi nevoile zilei se înţeleg, — poporul rabdă căci aşa a fost învăţat din moşi-strămoşi, nădăjduind că în cele din urmă cei dela cărma ţării se vor milostivi să uşureze cât de cât traiul celor mulţi şi năcăjiţi.

Speranţa aceasta pare însă că se îndepărtează tot mai mult, căci în loc de uşurare a traiului se înăspresc măsurile de teroare măsurile ilegale şi fără rost.

Această stare nelegiuită, menită anume să potenţeze amărăciunea a făcut din nou pe inimosul deputat Pompiliu Ioanişescu din P. N. Ţ. să adreseze în şedinţa de Marţi a camerei următoarea comunicare:

Comunicare d-lui deputat P. Ioanişescu.

„În şedinţa Camerei dela 29 Iuliu trecut am făcut d-lor prim-ministru şi ministru de interne o comunicare privitoare la starea de asediu şi la cenzura presei, la care d-l ministru de interne, singurul prezinte atunci, m'a dat un răspuns, care era un angajament de revenire la legalitate, dar care nu m'a mulţumit, din care cauză am transformat comunicarea în interpelare. Rog pe d-l preşedinte să binevoiască a pune la ordinea zilei această interpelare spre a o desvolta.

Aduc astăzi la cunoştinţa Camerei şi a ţării următoarele fapte:

Este absolut neîndoios că starea de asediu, sub care este menţinută Capitala şi o mare parte a ţării, este cu totul nelegală şi nici măcar justificată prin vreun interes superior de stat. În adevăr, asediu este menţinut în baza legii din 15 August 1916, care însă nu permite această stare de excepţie de cât numai până la terminarea războiului şi încheierea păcii, războiul de mult terminat şi bucuria păcii având-o din vreme îndelungată. Aceasta pare a fi şi părerea secţiilor unite ale Inaltei Curţi de Casaţie, prezidată atunci de actualul înalt regent d-l George Buzdugan. Inalta instanţă a spus prin deciziunea sa din 21 Ianuarie 1926 că nu se deduce în judecata secţiunilor unite chestiunea expirării termenului, pentru care s'a declarat asediu pe temeiul legii menţionate, de unde rezultă credinţa sa că nu se mai poate închipui şi tolera asediu pe baza legii din 1916, făcută numai pentru un timp determinat, deja expirat.

Cu toate acestea guvernul menţine starea de asediu ilegală, şi s'a văzut cu prilejul cazului Manoilescu că se gândeşte chiar la Curţile marşiale, care sunt demobilizate şi deci nu mai există dela 1 Aprilie 1921, fiind înlocuite cu consiliile de război, cari formează instanţele militare de judecată, în timp de pace. Nici un protest în contra acestei ilegalităţi nu este de ajuns şi cerem din toate puterile noastre redarea legalităţii ţării, care trăeşte vremuri normale, însă anormale prin metodele pe cari le întrebunţează contra ei guvernul liberal.

Menţinând asediu, se menţine şi cenzura presei. Ori cenzura presei prin Constituţia din 1923 este definitiv şi pentru totdeauna desfiinţată, căci art. 23 declară în modul cel mai imperativ, că nu e permisă, tocmai pentru a preveni ori ce abuzuri posibile, cari totuşi a-

bundă ba chiar au devenit regimul normal al României, când se Constituţia, la care s. referă, numai când îi convine d-lui prim-ministru.

Deşi s'a anunţat de atâtea ori că cenzura presei este desfiinţată, totuşi ea este exercitată prin comisarii de poliţie, cum se întâmplă în Ardeal.

Dar presa nu numai că este cenzurată, când aceasta nu se poate permite. Se interzice chiar apariţia ziarelor.

Astfel cazul cu ziarul „Crai Nou”.

Constituţia ordonând că „nici cenzura, nici o altă măsură preventivă pentru apariţiunea, vinderea sau distribuirea ori cărei publicaţiuni nu se va putea înfiinţa” şi că „nu este nevoie de autorizaţiunea prealabilă a nici unei autorităţi pentru apariţiunea oricărei publicaţiuni”, procedarea guvernului faţă de ziarul „Crai Nou” este cu totul ilegală, şi ea trebuie să înceteze.

În jurul unei prostii.

Unui guvern i se poate întâmpla să facă prostii; el nu e însă dator a le face.

Şi guvernul în care se unesc atâtea suficienţe pentru cea mai pătentă insuficienţă, a făcut una din cele mai mari.

Prinţul Carol a incredinţat unui om politic nişte scrisori al căror cuprins, după tot ce se spune, nu îndeamnă pe nimeni să ia căi ilegale...

Înţelegciunea cerească a lui Brătianu cel mic ordonă arestarea omului politic purtător de scrisori şi condamnarea lui de un Consiliu de Război.

Dar atâtea n'a ajunge:

Nimeni nu i cerea primului ministru să-şi adune toate clişeele solenne pentru a striga la Cameră, împreună cu o vagă declaraţie care nu-şi află adresa, un lung discurs lănced din care cu o argumentaţie de advocat cârciogar, se atinge o chestiune atâtea cât trebuie pentru a se înjosi pe sine, încercând a o bagatelisa pe dânsa.

A pretinde că sânt acte a căror legalitate însăşi nu poate fi dis cutată, cu tot ceea ce decurge din aceasta, e o eresie de drept.

Ea trebuia comisă pentru ca un foc de artificii tricolor să înconjure ca final stupefiant pentru majorităţi proştia cu care asociaţia Brătianu-Duca, serviţă de tăărăştii săi, s'a simţit dator faţă de Ţară şi de Istorie.

„Neamul Românesc”.

N. Iorga.

Rusia la conferinţa desarmării. Din Geneva se anunţă: Secretarul general al Ligii Naţiunilor a primit o înştiinţare din partea guvernului sovietic, că va participa la conferinţa pregătitoare pentru dezarmare, ce va începe la 28 Noemvrie, sub preşedenţia reprezentantului Olandei.

In legătură cu războiul chimic

Socot nimerit a aduce câteva contribuții la cunoașterea mai reală a însemnătății gazelor de luptă, ca mijloc principal și foarte dezastruos în războaiele moderne. Nu trebuie să surprindă pe nimeni rostul prezentului articol, întrucât subiectul, ce tratează, are justificarea chiar la baza siguranței noastre de stat, azi, când produsele chimice sunt popularizate în Germania și mai ales în Rusia, ca arme tot atât de temute în viitor ca și aviația.

Originea întrebării gazelor, după afirmașunea autorilor germani, ar fi pusă în sarcina francezilor cari au considerat un stimulent eficace de interdicție și suprimare a apăsătorilor parisiensi. Însă în războiul mondial surpriza înspăimântătoare au realizat-o armatele germane, cari în Aprilie 1915 au lansat primele valuri de clor împotriva aliașilor dezarmați, înregistrând succese diabolice, prin calitatea substanței necunoscută de inamic. Ne putem deci închipui starea dramatică a celor atacați fără măști și în neputință de a se apăra. Acest eveniment a constituit primul început al războiului tehnic cu bază științifică și barbar aplicată. Natura susceptibilității noii arme a trebuit în mod logic să producă indirect și ripostul mecanic, inventându-se felurite măști filtrante și aparate de neutralizare cari s-au dovedit mai târziu suficiente dar nici de cum în stare excelentă de funcționare.

Principiul inițiativei, aplicat spontan pe câmpul de bătăe a dat naștere mereu la noi gaze, capabile de a vulnera mijloacele de apărare deja cunoscute. Rezultatul tactic a fost: slăbirea repede a efectivelor mari și restabilirea lor prea încet, corespunzător efectelor gazelor, fie vezicante (sperita) lacrimogene, fumigene, toxice, sufocante sau generale persistente și trecătoare, cari au necesitat tot atâtă tactică și strategie ca și mecanica aplicativă.

— Astfel cei 4 ani ai teribilului război au făcut cunoștință cu demonstrașunile nefaste ale

chimiei, din cari n'au lipsit substanșele cele mai otrăvitoare, născocile de perspicacitatea spiritului uman pus în slujba unei civilizașunii rău interpretate. După încheerea păcii, odată cu stabilirea mai multor tratate internașionale contribuabile echilibrului universal, s-au deschis negocieri și cu privire la evitarea războiului chimic pe viitor. Subcomisia dezarmării a depus un raport în 23 Oct. 1926 pe biroul Ligii și susșinit cu căldură de d-l André Michelin, iar unul la Geneva de către Adunarea Nașionilor în August 1924, dar cari n-au adus nici o deslegare favorabilă a acestei chestiuni. Interesant însă e faptul că atât Parlamentul Englez cât și cel German și American se pronunșă totdeauna pentru desfiinșarea întrebunșării gazelor toxice, însă în limita garanșilor lor proprii și nici de cum n'ajung la un acord comun pentru salvagardarea omenirii întregi. Deci în acest sens se manifestă opinia nașionilor. Totuși s-a ajuns la o părere pronunșată atât de statele amintite cât și de Japonia, că singurul remediu salutar și nimerit de combatere a tentativei cu gaze a vre-unui stat, să fie adoptarea represaliilor colective, cât mai intens. Cu alte cuvinte, în principiu se sancționează abaterea, fără a se feri esenșial lumea de primejdia toxinelor.

Cam în stadiul acesta ne aflăm cu solușionarea problemei gazelor și nu ne surprinde de loc febrilitatea cu care se fabrică în Rusia bombele toxice, când Germania a declarat formal prin specialiștii săi chemașii la organizarea revanșei, că „un stat este superior îndată ce mijloacele sale de luptă sunt capabile a produce surprize în cantitate mai mare, înamicului“. De-aici reese și tendinșa de supremașie universală, hrănită de mânuirea dibace a produselor tehnice și știinșifice, ce în creerul garman încă rezidă. Sunt 7 societășii (Interessen-Gemeinschaft) înjghebate în Germania cu un capital de 776 milioane mărci aur, inclusiv pentru produse farmaceutice și chi-

mice, cuprinzând întregul monopol al acestei ramure de industrii din slujba statului și nevoilor armatei.

Un control preventiv sau o suprimare a armamentelor chimice fiind imposibilă, împiedecarea războiului implică ca restricție hotărâtoare, nu mai organizarea represaliilor sugerate de majoritatea țării interesate. Rezultă dar necesitatea absolută a perfecționării industriei și militarizării oricărui produs nașional, cari singure pot da un randement de garanție, mai mult, apărării integrității etnice a unui stat, într-o eventuală conflagrașune și cum viitorul război va pune în luptă teritoriul său geo-

grafic și etnografic, nu e suficient numai utilizarea forșelor lăuntrice ci mai presus de toate înarmarea și întărirea apărării colective a cetățenilor liberi din acea țară, care se poate face înzestrând pe fiecare individ cu aparatele necesare siguranșei sale proprii. Proporșia fabricării armamentului chimic a născut și ideea aceasta, pe care nu e rău ca și factorii superiori ai țării noastre să o concretizeze cât mai neîntârziat.

Pericolul viitorului se discută cu aprindere și teamă de Adunarea nașionilor, dar nu se preîntâmpină sub nici un raport.

Lt. Ion H. Brenciu.

Sighet și-a procurat un aparat de proecșuni și mai multe serii de diapoșitive, cari le pune în serviciul culturai și propagandei sanitare. Era realizării practice începe cu toate pedecile potenșailor anahronici. Țărani, soldașii și muncitorii așteaptă conferinșele, cari pot îmbrăși toate domeniile culturai nașionale și celei practice.

Viașă socială arată un mare regres sub liberali față de ce a fost, încât progresăm pe acest teren ca racul. Se observă un boicot trit contra reneșailor, unșurșilor și speculașilor vieșii publice. Toată lumea oficială se plânge, că casina e moartă și părășită. Se poate să fie cercetată când acolo se lăfăeste un Mihalyi Peter, Urdea, Repca? Ororurile din alegeri, dispreșul opiniilor și al libertășilor au creat o reacșione și o atmosferă sulețescă, care nu uită trecutul și care se simte la fiecare pas. Regimul liberal din punct de vedere nașional-cultural-social e o pacoste nașională!

Din „Gazeta Oficială“ a j dșului.

Disolvări de consilii. A fost disolvat consiliul comunal din Bran, numindu-se o comisiune interimară sub presidenșia lui Ioan Tentiu. Alegerea noului consilii comunal a fost fixată pe ziua de 15 Dec. a. c.

A fost disolvat consiliul comunal din Sămpetru, numindu-se o comisie interimară constătoare din 6 Români și 3 Sași, sub presidiu lui Gheorghe Blegu. Alegerea noului consilii a fost fixată pe ziua de 15 Decembrie.

Numire. În postul vacant de notar în Zizin a fost numit d-l Gavril Balint.

Pedepse de muștrare. În urma unor anchete notarul Iosif Socaciu din Apașa a fost pedepsit cu muștrare și pierderea salariului pe 15 zile, iar primarul comunei Peștera, Bucur Cojanu, cu muștrare și pierderea salariului pe timp de 5 zile.

Ceșii și răspândișii „Gazeta Transilvaniei“

Știri culturale și sociale.

— Sighet Octombrie 1927.

În 4/X. s'a ținut la prefectură în Sighet ancheta asupra situașiei presei locale, care veștează, pe când minoritarii susșin 2 gazete unșureșii. Cei mai mulși din cei prezenșii la anchetă au susșinit gruparea în jurul „Astrei“ și întărirea „Astrei Maramurășului“ ca organ pur cultural local. Chiar pe ntru aceasta sunt temeri că prefectura va reedita „Viitorul Maramurășului“ fișuica compromisă a partidului liberal. Este în natura regimului reneșailor să se întâmple tot ce e anormal și ne logic.

În fine întărirea românismului nu poate fi scopul husarilor lui Tisza Pișta. Gazetele minoritare se susșin din inserăriile autoritășilor publice și atât timp cât legea unșară dispune inserarea publicașionilor în gazeta oficială locală și în gazetele româneșii — presa română nu va putea exista. Ar fi apoi și suprimarea analăbetismului, care cere timp și o altă situașie administrativă și materială. Neputinșa liberalilor în chestii idealiste — împedecă ori și ce progres pe toată linia.

Profesorul I. Bilș-Dancuș a pus sub presă volumul „Legende Maramureșene“. Sperăm că ne va surprinde și cu volumul mult dorit de poveșii din Maramureș. Baladele des-

pre Pinea Viteazul și alșii haiduci, deasemenea își așteaptă culegătorul harnic.

La 10 Noembrie se va aranja cu concursul diletanșilor locali din „Soc. Principele Mircea“ un concert. Când va veni la Sighet Teatrul Nașional și Opera din Cluj? Sau suntem tot Siberia României? Pe semne cultura maghiară are monopolul teatrului la noi!

„Astra“ proecșează lunar 2 concerte cu prelegeri și conferinșe ca să învieze viașă social-culturală începând cu 1 Noembrie. În această privinșă putem învășa mult dela minoritari.

Concesiunea cimetografului din Sighet, grație protecșiei d-lui V. Goldiș l-a primit „Astra“, dar localul este al primăriei, care l-a arendat renitentului Dr. Mérey iar venitul se împărșea între chiriăș și primărie. Fără ar fi, ca venitul să se împărșă acum între „Astra“ și Primăria Sighet, iar programul nașional-moral pus sub controlul competent ar fi edificator.

Însă primarul ce s'ar face? De unde ar mai cumpăra palate? În scurt timp a cumpărat 2 palate în județ de 1 1/2 milion. Corupșia taie aripile avântului.

Secșia medicală a „Astrei“

FARA NUME.

Ca lira lui Arion
Vioara
Să cânte aș vrea
Din strunele mute.

S'asculte și apele cântul
Și freamăt de frunze să moară,
Când sufletul rupt din adâncuri.
Se stinge în piept de vioară.

Din vârfuri de brad, surizândă,
S'asculte și Luna, bolnavă,
Și-un greier s'adoarmă vrășit
Sub firul uscat de otavă.

Drumeșii,
În margini de drum,
Să cadă pe gânduri, ca duși,
Și dor să aprindă cântarea-mi
În cei ce pe cale sunt puși.

Copii s'adoarmă'n alint
Ca'n farmecul basmului vechi,
Și glasul viorii de-argint
De-apururi să-i sune'n urechi.

Visuri dragi, vă chiem la mine
Visuri cu aripele frânșe,
Numai voi știșii pentru cine
Las vioara mea să cânte.

Arion.

De-acum zece ani

Aminșiri din pribegie

de Valeriu Crișan, preot

— Urmare —

Să fi fost oare Român?

În ziua de Bobotează pela ora 5 d. a. a aterizat la marginea satului un aeroplan... Am mers a 2-a zi dim. să-l vedem. E un biplan mare cu nrul „B. 496/25“ și cu culorile în formă de inel roșu, vână, alb. Treicolorul Franșei!.. Mecanicul e rus, îmbrăcat cu o manta de soldat. Pilotul poartă pantaloni negri, cu o tresă roșie și jambiere. A dormit la păr. Popea refugiat din Săcele și au vorbit împreună neștește. L'am privit lung pe pilot, un adevărat tip de Român. Cine știe ce misiune o fi avut de a aterizat tocmai aici?! Pentru noi a rămas un mister!.. Aeroplanul era în fașa Primăriei. Pe pereșii Primăriei sunt lipite afișe mari cu apeluri, în cari alegătorii sunt îndemnașii să voteze cu nrul 17, acesta fiind candidatul de deputat al Ucrainienilor.

Mecanicul împărșe manifeste ucrainiene și un ziar „Xersonștii“ anul I nrul 1. Pregătesc motorul pentru plecare. Tot satul venise să vadă aeroplanul. Mecanicul stând în aeroplan își ia jos cascheta de aviator și ține poporul un înflăcărăt discurs, în

care arată programul de muncă al partidului ucrainian. Vorbește cu entuziasm și gesticulează cu toată energia. Deși poartă manta de soldat infanterist, totuși expresia feșii lui îl arată, că e un om cult, poate ofișer... Câte un fost „muscal“ (soldat) îi aruncă întreprându-l câte o vorbă nesocolită, atunci el se oprește și îi răspunde, făcând pe ascultătorii să rădă de cel cu obiecșionea. Unul strigă: „Dalo! voina“ (jos războiul). Auzindu-l mecanicul îi zice: și noi zicem jos războiul, dar numai după- ce vom avea „porădoc“ (ordine) în Ucraina și nu vom fi jicnișii în aspirașile noastre. Mecanicul aruncă sătenilor nește foi volante cu titlu „Dalo! voina“. Se dorește sătenilor izbândă și zicându-le un călduros „prosciaite“ (rămâneșii cu bine), motorul se pune în mișcare. Ca un cocostărc uriaș mai atinge pușin pământul deodată își ia sborul spre cerul auriu, face un viraj spre stânșă și trecând pe deasupra mulșimei aviatorii mai salută cum mâna pe cei rămași pe pământ, apoi aeroplanul se îndreaptă spre Elisavetgrad. Pilotul nu vorbește nimic și noi refugieșii ardeleni am rămas nedumerișii, gândin-

du-ne la scopul vizitei acestui aeroplan în Horoșcaia, unde sătenii nu mai văzuse aeroplan, fiind satul lor situat departe de câmpul de luptă... Vorbirea acestui înflăcărăt Ucrainian, miseșă parea o scenă frumoasă din lupta dreaptă, pe care o duce Ucraina, de a-și căștiga independenșă și de a introduce disciplina în toate direcțoriile țării sale. Pe baze solide și cu elemente bune se va putea reedifica țara ucrainiană.

— Va urma —

Obiceșuri străvechi.

Salahorii pescari din Cehosovacia.

În comuna Trebon în Cehia de sud trăește un popor special de pescari, care numără în total 300 suflete. În literatură unii îi numesc „Salahorii iazurilor“, cari în opoșție cu „burlacii“ eternizașii de Gorki și de marele pictor Riepin, nu rătăcesc pe malurile râurilor și nu întonează cântece triste, sunt oameni stabilișii, cari se deosebesc de ceilalșii oameni doar prin faptul că formează o familie scoboritoare din robii de altădată ai feodalilor ce au domnit în aceste ținuturi.

Aceșii „salahorii iazurilor“ sunt de fapt pescari ai administrașiei pescărilor statului din Trebon. Strămoșii acestor sala-

hori au construit la Trebon iazuri artificiale din ordinul margrafului de Ruzemberk. Unul din aceste iazuri ocupă o întindere de 489 ha, un altul 392. În acest mod s-a creat la Trebon unul din cele mai mari sisteme de pescării din Europa centrală. Iazurile prezintă și azi o mare importanșă economică, deoarece solul din Cehia inferioară este neroditor, iar piscicultura pentru care se află condișuni excecșente, contribuie la ameliorarea crizei economice din regiunea respectivă.

În prezent statul sprijină pescuitul rașional din Trebon, care produce anual 30 vagoane pește. În apropiere de Trebon statul a înfiinșat o școală model de pescărie, unde se instruesc locuitorii de lângă iazurile Cehiei de sud. În afară de iazurile imense ce au aparșinut aristocrașiei înainte de reforma agrară, se mai află în Cehia de sud mii de iazuri cu peșii cari aparșin țăraniilor, micilor agricultori.

Salahorii pescari din Trebon și-au păștrat încă din veacurile trecute un regim militar special. Pescarii tineri se numesc „peșaci“. Aceștia formează grupuri cari sunt conduse de „bașșiri“. Toșii pescării ascultă de mai marele lor „fișmaistru“. Pescuitul se face bineinșeles sub conducerea acestui „fișmaistru“. Pregătiriile pentru pescuitul în iazurile cele mai mari durează câteodată și o lună întreagă. La începerea pescuitului foarte mulș

Cronica muzicală.

Cătră cântăreții români brașoveni

După fuzionarea celor două reuniuni române de cântări din Brașov s'a început o frumoasă muncă pentru realizarea programului muzical propus, sub dirigența d-lui profesor Leo Blum.

Actualmente este spre sfârșite studiarea corurilor din opera „Trubadur”, care va fi reprezentată cătră sfârșitul acestei luni și se încep repetițiile pentru concertul ce se va da la 1 Decembrie a. c. și concertul ce va urma la începutul anului viitor cu prilejul sărbătoririi semicentenarului Reuniunii române de cântări „Gheorghe Dima” din Sibiu.

În vederea acestei frumoase acțiuni artistice și culturale Biroul Reuniunii române de cântări din Brașov apelează la din nou la onoratele d-ne, d-soare și d-ni cântăreți din Brașov, ca să participe în mod activ la repetițiile Reuniunii în vederea pregătirii concertelor proiectate. Trebuie să se rupă odată cu indiferențismul pe terenul cultural-artistice, ca să putem face un pas înainte spre a reinvia gloria din trecut a reuniunii brașovene.

În scopul acesta se invită cu toată onoarea slim. d-ne, d-soare și d-ni, cari încă nu s'au înscris ca membrii activi, să binevoiască a lua parte la repetiția de cântări, care are loc mâine, Vineri seara la orele 8 în sala de muzică a liceului „Andrieu Șaguna”.

Biroul Reuniunii.

Concertul Moldrik-Bernfeld

Concertul de Sâmbătă seara ne-a oferit din nou plăcutul prilej de-a gusta arta apreciatului celist brașovean, d-l prof. Moldrik și par'că deastădată s'a întrecut pe sine însuși în executarea selectului program. Am admirat îndeosebi fineța și profunditatea interpretării ca și măiestria cu care manua arcul stordcând instrumentului său de predicție cele mai impresiionante tonuri.

curioși vin să privească hărnicia pescarilor dela Trebon.

Pescuitul începe cu mari solemnități. În aceste zile e o sărbătoare în întreaga regiune Trebon. Pescuitul de anul acesta a început la sfârșitul lui Octombrie în fața a 10 mii spectatori. Din Praga au plecat spre Trebon la solemnitățile pescarilor două trenuri speciale, unul cu studenți și elevi și al doilea cu înalte personalități din viața publică cehoslovacă și reprezentanți diplomați.

Seara au loc în fața iazurilor jocuri populare, muzicanții întrebuințează instrumente tradiționale între cari nu lipsește nici cimpoiul. După ce peștele a început să înnote în vin și bere, începe hora pescarilor veterani. Tinerii „peșaci” organizează diferite jocuri, iar cine iese învingător dansează cu „peștele de aur”, cu fata cea mai frumoasă din sat. Dansurile durează până târziu noaptea. Vizitatorii din Praga au oferit pescarilor cu ultimul prilej o lecție de Charleston.

Ceps.

Școlare. Ministerul instrucțiunii a acordat dreptul de publicitate școlai civile romano-catolice din Sibiu și școlai normale franciscane din acelaș oraș.

— Ministerul instrucțiunii nu mai primește nici o propunere de înființări de posturi noi, numiri sau detașări în învățământ.

La amplexarea diverselor bucăți executate a contribuit în măsură mare și d-l Bernfeld, un iscusit și talentat pianist. Numeroasa asistență, între cari și câteva familii românești, a subliniat cu vii aplauze pe simpaticii artiști.

v.

Gânduri sănătoase

de dr. M. Suciu-Sibianu.

98.

Așa că nu numai alegoria unui stat și ai inchipui o mai bine susținut la dreapta de rege și la stânga de biserice și chiar și soarta ori cărui om și ai putea așa alegoriza că e sprijinit la dreapta de părinți naturali și la stânga de eternul părinte al sufletului care singur e în stare de a trece brațul său ocrotitor și la dreapta când prin o nenorocire își pierde părinții naturali. Întrădevar cât de mult îți poți închi și îndreptat o'i ce om dacă într'un mod conștient își corege greșelile (s'ar lepăda de păcatele sale, cum se exprimă a creștin în noul testament) după principiile moralei creștine. Un singur exemplu să dăm: Morala creștină nu admite nici odată și sub nici o condiție de a răspunde dinte pântău dinte, cu violență la violență, cu minciună la minciună, ci întotdeauna cu blândețe și cu adevăr. Să căutăm a delătura din instinctul nostru secular tendința de a răspunde la violență cu violență și vom vedea că cea mai frecventă cauză a conflictelor omenești se împăștie ca fumul căutând mângâierea în-maxima scripturei: „Răzbu-narea este a mea a zis Domnul”.

99.

Ministrul Statelor unite la București d-l Culberson, care se distinge prin discursurile sale cu admirabile comparațiuni, preamărind și el Dumineca trecută la legația americană pe celebrul chirurg american prof. Albee, sosit la București pentru a răspunde vizitei făcute de regina noastră în America și a demonstra câteva metode de grefă osoasă, cari l'au făcut celebru a avut următoarea imagine frumoasă din istoria greacă. „Nu este o minune de a da corpurilor nenorocite și schilodite forma demnă de locuință a unui spirit? Iară când am văzut recent cum profesorul Albee a redat viața celui ce părea, că murise, mi-am adus aminte de Pygmalion, regele Ciprului, care își întrebuișta timpul său liber pentru a sculpta în marmoră forme divine. La sfârșit îi reușește să dea Zeiței Galathea o formă așa de desăvârșită, încât gășind-o însuși prea frumoasă spre a rămânea neînsuflețită, a rugat pe zei cu rugă ferbinte să-i dea sculpturei lui iubite un suflet, Marmora rece căștigă încet căldura ea devine un suflet viu”.

Concluzia. Munca întovășită de iubire și credință — nu crează numai arta — ci și viața în corpurile neînsuflețite. O de am putea înțelege și noi și de am avea puterea să ne pătrundem bine de tãlcul sublim al operei lui Pygmalion!!

100.

Intr'o baladă a lui Jean Richopin intitulată „La Glu” și prelucrată după un cântec breton, unui flăcău i se cere ca dar din partea iubitei inima mamei sale. Flăcăul orbit de iubire fără multă răzgândire pornește la mamă-sa, o omoară, îi scoate inima.

4.

Și înapoi cum alerga Olilali, Olilali Căzu și inima sări Șin țărână se rostogoli Olilali, Olilali.

5.

Și-atunci din țărână i-a grăit Olilali, Olilali Un glas în lacrimi i-a grăit Odorul mamei te-ai lovit? Olilali, Olilali.

Ce-ă apoteozat doar în decursul veacurilor până la Sublim imaginea Sfântă a mamei altceva decât iubirea asta fără de margini, până dincolo de mormânt și cu prețul a mii de sacrificii care e în stare să întrebe pe fiul ucigaș. „Odorul mamei te-ai lovit?” Ce a împrumutat lui Isus Chistos mai mult aureola divină, decât în birea față de oameni păcătoși sau nu cu sacrificiul vieții sale pământești și încă în momentul din urmă când desigur dureri nespuse îi chinuiau corpul, în iubirea, lui neclintită față chiar de dușmanii de moarte, roștește cuvântul dumnezeesc. „Eartă-le Doamne, că nu știu ce fac”. Vom fi și noi vre-odată capabili noi epigoni măruiți de azi ai iubirei, nu să arătăm acest divin sacrificiu chiar dușmanilor noștri, dar să răsplătim cel puțin „răul cu binele” ca totuși să dăm o dovadă suficientă de iubirea creștinăscă?

101.

Ajungând la nrul de 101 ale acestor gânduri sănătoase, ne oprim aici, căci sunt menite să apară într'un volum modest, de dimensiuni mici. În dorința mea ferbinte de a contribui și eu cu ceva la educația fizică și mai ales morală a neamului nostru, din enormul material, ce l-am adunat în decursul anilor, voi continua peste câva timp, cu aceste articole sub titlul nou de „Cugetări Senine”, tot profitând de ospitalitatea celei mai vechi gazete românești. Și n'aș putea încheia mai bine acest prim volum, decât cu exprimarea unei convingeri. Ori cât am perinda pe toți filozofii tuturor neamurilor și din toate timpurile, nu vom găsi o învățătură morală mai desăvârșită de viață decât cea exprimată de Mântuitorul. „Iubește pe Domnul Dzeul tău, cu tot cugetul cu tot sufletul și cu toată inima ta, iară pe aproapele tău ca pe tine însuși”.

— Sfârșit. —

Primăria comunei Sătulung

No. 1278/1927.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală că, comuna Sătulung, județul Brașov dă prin licitație publică, cu oferte închise, ce se va ținea în ziua de 19 Noiembrie 1927 ora 9 a. m., în localul primăriei comunale aprovizionarea cu furejele necesare vitelor de reproducție ale comunei și anume: 30,000 kgr. fân și 12,000 kgr. paie.

Sătulung, la 11 Oct. 1927.

Primar: Gh. Comșa. Notar: Gh. Comșa. 927 1—1

Primăria comunei Sătulung.

No. 234/1926.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală că, comuna Sătulung dă în întreprindere, prin licitație publică cu oferte închise, reparatul unui canton de pădure din „Babarunca”, care se va ține în ziua de 17 Decembrie 1927 ora 9 a. m., în localul primăriei comunale.

Sătulung, la 1 Nov. 1927.

Primar: Gh. Comșa. Notar: Gh. Comșa. 926 1—1

Abonamente la ziar se pot face pe timp mai îndelungat sau lunar.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BRAȘOV

No. 24203/1927.

VIZA LIVRETELOR

Viza livretelor și recensământul meseriașilor, specialiștilor etc. în toamna anului 1927 se execută pentru orașul Brașov dela 1 Noiembrie 1927 până la 16 Decembrie 1927 în ordinea notată mai jos, la Cercul de Recrutare Brașov în, cazarma Vânătorilor de munte, Str. Fabricii, la fabrici etc.

Viza livretelor începe zilnic la ora 8 dimineața.

Sunt obligați a se prezenta la viză: Toți oamenii aflați la vază și fac parte din elementele armatei și anume: a) Toți oamenii din contingentele 1902—1924 (născuți între anii 1880—1902) inclusiv până la gradul de elev plutonier (stegar) cari se găsesc cu domiciliul pe aza orașului Brașov, indiferent că sunt înscrși la acest Cerc, sau aparțin altor Cercuri. b) Toți dispensații de serviciu militar sub arme din contingentul 1902—1924 inclusiv, aducând cu sine certificatul de dispensă și asupra plății taxei militare. c) Toți acei, cari au fost revizuiți și au fost găși buni precum acei, cari pentru diferite motive n'au fost încă înscrși în controale, adică neclariți cați încă cu situația militară.

Toți se vor prezenta personal pentru vaza livretelor.

Pentru cazuri neprevăzute: boală sau lipsă forțată etc., oamenii pot să și facă viza prin reprezentanții lor, ca soție, copii sau alte rudeni, trimițând în acest scop actele militare ce posedă Livret Md. E. etc.

Cu ocazia vizei se va face recensământul meseriașilor și specialiștilor, fiind obligați a se prezenta toate gradele inferioare dela ctg 1902 până la 1924, cari exercită sau au vre-o meserie pe care o va aproba cu diploma brevetul de meserie, carnet de muncitor specialist sau dovada eliberată de Stabilimentul industrial unde face serviciu. La acest recensământ se vor prezenta și acei, cari sunt ofițeri de rezervă și au vre-o specialitate sau meserie.

Viza se face în mod absolut gratuit.

Cine nu se prezintă la viză: 1. Oamenii din ctg. 1925. 2. Scutiții și refo-mații din toate contingentele. 3. Oamenii din 1920—1923, cari în timpul anului 1927 au fost concentrați de Regimente pentru instrucție sau manevră. 4. Toți funcționarii publici cari posedă certificate M. D. I. vzate de cerc în cursul lunii Sept. și Octombrie 1927. 5. Parlamentarii în timpul sesiunii.

Ofițerii de rezervă cu excepția meseriașilor și specialiștilor nu se prezintă la viză dar se vor conforma Art. 65 b's din Reg. mob. lizării armatei și Art.

7 din legea Ofițerilor de rezervă adică luna Martie 1928 vor trimite sau vor prezenta Cercului carnetele Md. E. I. pentru viză. Totodată vor comunica Regimentelor din care fac parte adresa unde e domiciliul actual.

Toți cari nu se vor prezenta la viza livretelor în timpul prevăzut, vor fi dați în judecată, conform Codului Just. Militare, sau vor fi concentrați câte 30 zile.

Instrucțiunile detaliate se pot citi în publicațiunea Cercului de Recrutare afșată la Primăria orașului.

La Cercul de Recrutare Brașov.

Nov. 3 cont.	1904 a. nașt.	1882
4	1905	1883
5	1906	1884
6	1907	1885
7	1908	1886
8	1909	1887
9	1910	1888
10	1911	1889
11	1912	1890
12	1913	1891
13	1914	1892
14	1915	1893
15	1916	1894
16	1917	1895
17	1918	1896
18	1919	1897
19	1920	1898
20	1921	1899
21	1922	1900
22	1923	1901
23	1924	1902
24	1925	1903

Brașov, la 28 Oct. 1927.
— Va urma. —

Mica publicitate

Vand 3 căței, rasă lup, de 3 săptămâni. Informațiuni la Corpul pe gardă la dl Kovats. 2—3

De închiriat o casă confortabilă, stătătoare din 2 camere spațioase, pivniță, pod și celelalte dependințe, curte și grădina de pomi în cea mai frumoasă și igienică poziție a orașului. Informațiuni la ziar. 1—3

UN HARMONIU ARTISTIC
AEOLIAN 887 2 3
(se poate cânta și cu degetele) împreună cu 104 fise de note, funcționând ireproșabil în depozit la **K EINSCHENK**, Brașov, Str. Porții No 54.

MARI REPARATURI DE PIAN
Claviaturi noi, reparaturi mecanice, instruniri, utenzilii de acordare etc. Acordări se fac și în provincie. Avem referințe prima despre lucrările executate.
KARL EINSCHENK, Brașov, Str. Neagră 54.
88R 4—17

S'A DESCHIS
Expoziția de articole sportive de iarnă
IN
Foto & Sport Magazinul Gust
924 2—2 PRUNDUL ROZELOR No. 19.

Marele proces de deposedare al Românilor Maramurășeni.

Ultima fază a procesului de deposedare al Românilor din Maramurăș se va termina la Înalta Curde de Casație în 18 Noiembrie a. c., când se judecă recursul moșnenilor nobili în procesul de segregare intentat în 1876 de către „Firma Baronilor Groedel din Sighet” pentru desmembrarea și împărțirea în fire a orelă a cômposesoratului din Vișeu de sus. Acest proces pare a fi ultima armă din arsenalul șovinismului maghiar aliat cu nesatul renegeților și viclenia parazitilor.

În cazul când Baronii Groedel vor avea câștig de cauză, vor veni la rând și celelalte victime: cômposesoratele deja în colțite de evreii din Borșa, Moisăi, Săcel, Dragomireșii etc. Până va mai fi un brad în pădurile noastre, percuniții nu se vor liniști, încât țara pădurilor, cu codrul ei deja pustiu va deveni „Karst” și prundiș pentru ezundări. Este cel mai tipic produs al societății leoniane — unde veneticii, indezerabili și parazitii după planul de împărțire vor lua 90% din suprafețele segregabile, adică din 8500 jugăre clasificate (corespund la 19030 jug. cad.) pădure. Români moșneni nobili vor primi a-

bia 647 jug. clasificate, turși și râpe cu așezarea cea mai proastă.

Este un conglomerat de fraude, de falșuri originale și lipice evrești și de îndrăzneală, în fața cărora stă încremenită lumea, mai ales în România-Mare, unde reforma agrară și măsurile de protecție ale industriei casnice de lemn trebuiau să facă drepte desmoștenșii, să-i împroprietărească și să le asigure prin păduri comunale existența. Sistemul Porcului se continuă și glorioșii urmași ai Mușatinilor vor deveni o populație flotantă, nomadă, aruncată de vânturi peste toată țara.

Vechea administrație a rămas intactă, planurile de jaf din era țiszaișă se execută cu o și mai mare siguranță și numai anarhia administrației concurează cu inconștiența localnicilor. Prin planul de împărțire susținut de Groedel, Statul însuși este frustrat și păgubit cu 400—500 milioane lei!

Denunțăm bunilor români — planurile infernale și primejdia la care îl espun Maramurășul poștele parazitilor săi. Ziua de 18 Noiembrie va deveni o dată memorabilă!

Inf.

Chestiunea Fundației Gozdu — la Cameră

În ședința de ieri a Camerei dl dep. Sever Bocu din P. N. T. a adresat m'nstrului de externe următoarea întrebare:

„Am o poare a intra pe dl Ministrul de externe, dacă cunoște stadiul în care se găsește tratatul început încă din anul 1924, între guvernul nostru și cel maghiar privitor la luarea în posesiune a fundației „Gozdu”, care conștând d'n proprietăți imobiliare în Capitala Ungariei nu este nici până astăzi intrată în posesiunea noastră, ci este administrată sub controlul guvernului maghiar.

Am căpătat convîngerea că în această chestiune s'a procedat de guvernul liberal în 1924 precum și de guvernul Averescu, ce i'a succedat, cu nepriecere și ușurință.

Fundația „Gozdu”, din veniturile căreia s'a ridicat în Ardeal și Banat toată intelctualitatea d'n cele trei decenii din urmă, plutește într'un echivoc și s'apăn adevărat pe ea este guvernul maghiar.

Am adresat în această privință o întrebare și în Camera everescenă, dlui Mitineu. D sa făgădui să intervină, dar lucrurile au rămas la starea lor de mai înainte.

Aducând la cunoștință dlui Ministrul de externe această chestiune, de soluționarea căreia atâră în afară de interesul țării, presigul ei și al reprezentanților săi în străinătate, am onoare a-l ruga să binevoiască a mi pune la dispoziție întregul dosar al afacerii „Gozdu” pentru a vedea dacă nu este locul să adresez o interpelare.

Aviz

Adunarea generală a Asociației învățătorilor din orașul și județul Brașov convocată pe ziua de 8 Nov. a. c. se amână pe ziua de 21 Nov. când se va ține necondiționat cu ordinea de zi publicată.

V. Ivan

Locale

Ministerul Sănătății prin decizia ministerială Nr. 54.911 din 18 Oct. a. c. a aprobat ca spitalul civil din Brașov să poarte numele „Spitalul Gh. Măzescu”.

Cununie. Duminică în 6 Noiembrie orele 8 seara va avea loc în Biserica Sf. Adormiri din Brașov-Cetate celebrarea religioasă a cununiei d-soarei Gitta Pricu, fiica d-nei și d-lui director I. Pricu, cu dl căpitan Ion Pambucol dela școala militară de infanterie Nr. 1 din București. Nuni d-na și dl Mihail C. Roșian. Felicitări!

„Armonia”, societate de muzică Brașov, cu onoare va invita la Serata Muzicală, împreună cu cântări, teatru și dans, ce o va aranja Sâmbătă, în 12 Noiembrie 1927 (lăsata secolului de Crăciun) în toate sălile „Redoute”. Inceputul la ora 8 seara. Venitul net al seratei este destinat instruirii în arta muzicală a copiilor săraci. Prețul locurilor: Balcon 120, Fotolii 100, Parchet II. 60. Galerie 50. Loc de stat lei 40. Suprasolviri se primesc cu mare mulțumită.

Declarațiune. Aducem la cunoștința Onoratei clientele, că dl Gaudi Găza, fost incasator, numai este în serviciul întreprinderii noastre, deci încetându-i autorizațiunea nu mai este îndreptățit a primi sume pe seama noastră. Brașov, la 2 Noiembrie 1927. Andrei Koșis & Fii Fabrică de Chereslea și Parchete Brașov.

Medicale. Medic primar de spital Dr. EMIL COLBAZ, fost asistent, la facultatea de medicină din Cluj. Specialist în boli de piele, păr și venereice. Str. Aței 7. Et. I. Cons. 2—4 p. m. 867 7—12

MEDICALE. Dr. C. Ranetti, șeful Senatorului de tuberculoși „Toria” consultă Luni și Vineri 3—6 pentru boli de plămâni și interne. Tratamente de specialitate (pneumotorax, tuberculină, etc.) S'a mutat palatul Baiulescu (dosul Poștei) etaj I. 908 1—2

Ședința de Marti a Consiliului județean.

Ședința s'a deschis la ora 4¹/₄ d. a. de către președintele consiliului județean dl general ir. r. Bănciță printr'un discurs în care a glorificat memoria defunctului Rege Ferdinand I. A luat apoi cuvântul dl prefect Dr. T. Sbarcea, arătând împrejurările în cari a ajuns în fruntea prefecturii și apelând la concursul consilierilor județeni în vederea bunului mers al administrației județene.

După citirea procesului verbal au urmat câteva comunicări, cari au fost luate la cunoștință, între cari invalidarea mandatului de consilier județean al dlui Dr. Papp Andre, vicepreședinte al consiliului. Alegerea noului vicepreședinte pusă la ordinea zilei s'a amânat cu majoritate de voturi.

S'a mai luat la cunoștință ordinul ministrului de interne, prin care se casează diurna consilierilor județeni, cu sediul în Brașov, deasemenea și hotărârea ministrului de interne, prin care se anulează taxa de 50 bani pentru circularea vitelor de orice fel, votată de consiliul județean.

Consiliul s'a alăturat apoi la adresa prefecturii județului Hunedoara referitor la modificarea legii maximumului.

De încheiere s'a luat la cunoștință raportul comisiunii administrative, financiare și de control (raportor dl A. Moroianu). Viitoarea ședința are loc mâine, Vineri, la ora 4 d. a.

Administrația din Maramurăș.

Ni se scrie:

Sabotarea autorității și prin ea a țării o operează renegeții locali în interesul polițianismului liberal. S'au pus să schimbe consiliile comunale, chiar și cele create de ei, numai ca să tulbure satele și să producă nemulțumiri. În Petrova au încercat să răstoarne pe primarul Mihalca Vasile în baza art 79 din legea administrativă, dar delegația permanentă județeană n'a aprobat jocul ridicul.

„Eu totdeauna am fost român bun — nu ca dl prefect și pretor, cari erau unguri șovinisti — se apărase Mihalca.

În 13 I. a. c. a eșit pretorul Koman Gyula să facă anchetă la primărie și să aplice art. 27 și 78, dar fiind ca de regulă orb de beat a insultat și scos din primărie pe primarul Mihalca, a injurat suruște pe consilleri și a aranjat un scandal rușinos. Primarul a luat măsuri pentru pedepsirea sbirului, care suferă de „delirium Aremsens” în mare măsură și tulbură buna înțelegerea comunelor și a familiilor dușmăniindu-le în mod artificial pentru a-și face mende. Sperăm că dl Duca va găsi ac de cojocul păcătosului și va pune pe scandalagi la punct. Toată lumea revoltată cere sancțiuni severe.

Inf.

Aviz. Se aduce la cunoștința membrilor Societății române de vânătoare că este strict interzis vânatul potârnicilor. — Comitetul.

Prin oficiul public de plasare Brașov str. Gării Nr. 1 pot căpăta ocupație: 1 vier pentru regat, 1 chelar pentru regat, 2 brutari, 5 pantofari, 1 vâșșitor, 1 ceramist pentru sobe de teracotă, 3 țâmplari, 2 tinichigii, 1 ascuțitor de fierestraie.

Caută ocupație: 5 lăcătuși, 2 mezeligii, 3 croitori, 2 strungari în fier, 3 mecanici, 2 șofeuri, 5 servitoare 20 zilieri.

Tratamentul mășter al reangajaților O nouă intervenție la Cameră.

În primăvara anului acestuia dl deputat Dr. Caius Brediceanu și dl senator Ghiță Pop, amândoi din P. N. T., au arătat pe larg atât în Cameră cât și la Sena soartea mizeră în care au ajuns reangajații d'n armata austro-ungară și rusească trecuți la pensie, nefiind încă împroprietăriți, deși legea egrară d'spune împroprietărea lor.

Ambii parlamentari au cerut m'nștrilor de domenii și de războiu de pe atunci, ca, fiind vorba de un d'ntre cei mai însurșășiți apărători ai țării, cari au sărit în ajutorul Patriei d'n primul moment al organizării României Mari, să li se facă o dată dreptate și să fie împroprietățiți.

Neluându-se nici o dispoziție pentru ameliorarea situației reangajaților cu toate demersurile făcute la Cameră și la ministri de resort, dl dep. V. Potașca, d'n P. N. T., și-a ridicat d'n nou eșul în ședința de alaltieri (Mart) a Camerei adresând m'nștrilor de războiu și de domenii următoarea întrebare:

„Prin articolul 85 d'n Legea egrară se statornește că: „reangajații aflați în serviciul ar-

mătei la data promulgării acestei legi, își păstrează prevederile legii reangajaților în armată în ceea ce privește darea pământurilor la reangajați cu condiție ca să se stabilească pe lot și să-l muncească personal”.

Iar din legea reangajaților d'n 1913 se stabilește de asemenea că reangajații eșii la pensie au dreptul la 7 ha., pământ arabil și loc de casă. Ori, posterior anului 1921, data promulgării legii agrare au eșit la pensie aproape 1000 de suboșteri reangajați, cari n'au fost trecuți pe tablourile de împroprietărire, întrucât se opunea legea agrară, și nici n'au fost împroprietăriți potrivit legii reangajaților, deoarece ministrul de războiu n'a mai cerut consiliul de ministri, aprobare la împroprietărea acestor reangajați pensonari, pe motiv că de către Cesa Centrală a împroprietărirea a fost avizat că nu mai are rezervele necesare acestor împroprietăriți.

Întreb pe dl m'nstru al agriculturii și pe dl m'nstru de războiu, ce măsuri înț leg să ia pentru respectarea drepturilor câștigate a acestor o mie de reangajați?

INFORMAȚIUNI

D-l I. Brătianu bolnav. În urma unei sincope d-l I. Brătianu, președintele consiliului de ministri se află suferind. Audiențele au fost suspendate pentru câțva timp.

Ministerul de finanțe a prelungit până la sfînele lunii Decembrie 1927 termenul pentru plata taxei de timbru datorată după registrele comerciale.

Mustafa Kemal, a fost reales alaltieri de parlamentul întrunit la Ankara, președinte al republicii otomane.

Ministerul instrucțiunii a făcut cunoscut tuturor universităților, că studenții audienți înscriși anul trecut, n'au dreptul să se prezinte la examene, deoarece nu li se recunoaște frecvența ca audienți.

Concert Lola Bobescu. Măne, Vineri în 4 Noiembrie la ora 9 seara va avea loc în sala „Astra” (Apollo) marele concert de vioară al copilului-fenomen Lola Bobescu în vârstă de 7 ani. În program figurează compoziții de Haydn, Schumann, Kreisler, Wieniawsky etc.

Reuniunea maghiară evangelică de binefacere din loc aranjează în seara de 5 Noiembrie a. c. la Redută o serată cu un bogat și variat program. Între altele se va reprezenta de către un grup de 30 d-soare baletul „Cele patru anotimpuri” compus de piclorul Bulhardt și studiat de d-na Klees Gabriel.

Ministerul Instrucțiunii a decis unificarea diplomelor tuturor facultăților și universităților din țară.

Societatea „D. A. N.” (Dușmanii alcoolului și nicotinei) roagă pe toți membrii ei să se întruni Vineri în 4 Nev. ora 6 seara în Str. Neagră 44 pentru a se reorganiza și a trimite delegații la congresul antialcoolic din Cernăuți dela 6—8 Nov.

Dr. Suci Sibianu, președinte. Christoloveanu, secretar.

Membrii în Comitetul agrar pe timp de 5 ani au fost numiți: d-nii Nicolaescu I. C., Cipăianu G., Gane N. Al., Alexandrescu Aristid, Magheru Titu, Miculescu Emil, Urlăeanu Ștefan, Crăciunescu Cornel, Mandicevșchi Ernst, Nedici G. și Busuioiescu D.

Dohnanyi vine la Brașov. Slăm în ajunul unui mare eveniment artistic. Celebrul compozitor maghiar Ernst Dohnany va aranja la 24 Nov. în Brașov un singur concert la pian. Prenotări la agenția „Klingsor”.

În Sala Cafe Metropol, Strada Neagră No. 2 concertează seară de seară celebrul Jumbo Jazz band cu program nou și variat.

Târguri de export

Din partea Camerei de comerț și industrie primim următorul comunicat:

Pe baza hotărârilor luate în ședința Consiliului de Miniștri dela 14 Octombrie c. vor funcționa cu începere din ziua de 1 Noiembrie a. c. târguri de export în următoarele orașe din țară:

Arad și Cluj Vinerea, Blaj Joia, Oradea-Mare și Cernăuți Lunea și Satu-Mare Miercurea.

În aceste târguri de export, atât vămuirea cât și controlul sanitar veterinar, se vor exercita chiar în interiorul târgurilor, de către servicii speciale anume destinate pentru acest scop, iar transportul animalelor vândute pentru export se va face chiar în ziua de târg cu trenuri speciale în legătură cu mersul trenurilor din țările vecine, pentru ca transportul să ajungă în timpul cel mai scurt posibil la Viena și Praga.

Aducând aceasta la cunoștința cercurilor interesate, se atrage deosebita atențiune asupra avantajelor însemnate ce decurg din înființarea acestor târguri, întrucât grație înlesnirilor de transport, vămuire și control sanitar veterinar se vor aduna în aceste centre un număr suficient de animale pentru a se putea forma trenuri complete.